

© Avrupa Konseyi/Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, 2012. Bu çeviri, Avrupa Konseyi'nin insan haklarına destek Fonu'nun desteğiyle hazırlanmıştır (www.coe.int/humanrightstrustfund). Mahkeme'yi bağlamamaktadır. Daha fazla bilgi için, bu belgenin sonunda bulunan yazarın telif hakkı ile ilgili kısmı okuyabilirsiniz.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Salduz/Türkiye – 36391/02

Karar 27.11.2008 [BD]

Madde 6

Madde 6–3–c

Sececeği bir müdafinin yardımından yararlanarak kendisini savunmak

Avukat yardımından yararlanmamış bir küçüğün kolluk ifadesinin delil olarak kullanılması:
İhlal

Olaylar: Olayların olduğu dönemde Türk hukuk mevzuatı, devlet güvenlik mahkemelerinin yargılama kapsamına giren suçlar dışında, şüphelilere gözaltına alınmalarından itibaren avukata erişim hakkı tanımaktaydı. Daha reşit olmamış olan başvuru, devlet güvenlik mahkemelerinin yargılama alanına giren, terörist bir örgüte yardım ve yataklık etme suçundan yakalanmıştır. Avukatı olmaksızın polise verdiği ifadesinde, başvuru yasadığı bir gösteriye katıldığını ve bir pankarta slogan yazdığını kabul etmiştir. Cumhuriyet savcısı ve sorgu hâkimine verdiği ifadesinde ise, başvuru poliste verdiği ifadeyi reddetmiş ve bunun baskı altında alındığını iddia etmiştir. Sorgu hâkimi, başvurunun tutuklanmasına karar vermiş ve ardından başvurucuya avukata erişim hakkı tanınmıştır. Yargılama sırasında, başvuru polise verdiği ifadeyi reddetmeye devam etmiş ancak devlet güvenlik mahkemesi başvurunun poliste yaptığı ikrarın samimi olduğuna ve başvurunun suçlu olduğuna karar vermiştir. Başvuru otuz ay hapis cezasına çarptırılmıştır.

AİHM'nin bir Daire'si, 26 Nisan 2007 tarihli kararında, başvurunun gözaltında avukat yardımından yararlanmamasının adil yargılanma hakkını ihlal etmediğine karar vermiştir.

Hukuk: AİHS'nin 6 § 1. maddesinin tanıdığı adil yargılanma hakkının yeterince uygulanabilir ve etkili olabilmesi için, kural olarak, her davanın kendine has koşulları ışığında bu hakkın kısıtlanması için zorunlu sebepler olmadıkça, şüpheliye, polis tarafından ilk kez sorgulanmasından itibaren avukata erişim hakkı sağlanmalıdır. Avukata erişim hakkının sağlanmamasına istisnai olarak zorunlu sebeplerin gerekçe gösterilmesi durumunda bile, böylesi bir kısıtlama savunma haklarına zarar vermemelidir. Avukat erişimi sağlanmayan sanığa polis soruşturması sırasında yapılan suçlayıcı ifadelerin sanığın mahkûmiyet kararında kullanılmaları durumunda sanığın savunma haklarına zarar verilmiş sayılır. Olayda başvurucuya avukata erişim hakkının sağlanmaması için sunulan gerekçe – ilgili yasanın devlet güvenlik mahkemelerinin yargılama kapsamına giren suçlar için avukata erişimi sistematik olarak reddettiği – tek başına 6. maddede öngörülen şartların yerine getirilmediği sonucuna ulaşmaya yeterdir. Ayrıca, devlet güvenlik mahkemesi, başvurunun doğruluğunu

inkâr etmesine rağmen, başvurunun kolluk ifadesini mahkûmiyeti için esas kanıt olarak kullanmıştır. Ne sonradan sağlanan avukat yardımı ne de müteakip yargılamanın çekişmeli niteliği gözaltı sırasında işlenen kusuru telafi edebilmiştir. Davanın diğer önemli unsuru da başvurunun yaşıdır. Konuyla ilgili çok sayıda uluslararası hukuk belgesi gözaltında reşit olmayan kişilerin tutuklulukları sırasında avukata erişebilmelerinin önemini ortaya koymaktadır. Kısacası, başvuru ilk derece mahkemesi önünde ve müteakiben temyiz aşamasında aleyhinde kullanılan delillere itiraz etme fırsatı bulmuş olsa da, gözaltında bulunduğu sırada avukat yardımından yararlanamaması savunma haklarına telafi edilemeyecek şekilde zarar vermiştir.

Sonuç: İhlal (Oybirliğiyle).

Madde 41 – Manevi zarar için 2 000 EUR. İhlalin telafisi için en uygun yolun başvurunun yeniden yargılanması olacağı belirtilmiştir.

© Avrupa Konseyi/Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, 2012.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin resmi dilleri Fransızca ve İngilizce'dir. Bu çeviri, Avrupa Konseyi'nin insan haklarına destek Fonu'nun desteğiyle hazırlanmıştır (www.coe.int/humanrightstrustfund). Mahkeme'yi bağlamamaktadır ve Mahkeme, kalitesi konusunda herhangi bir sorumluluk kabul etmemektedir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatlarının veritabanı olan HUDOC üzerinden (<http://hudoc.echr.coe.int>) veya HUDOC'un bildirdiği başka veritabanları üzerinden yüklenebilir. Davanın isminin tamamen yazılması, yukarıdaki telif hakkıyla ilgili ifadelerin kullanılması ve insan haklarına destek Fonu'na referans yapılması şartıyla ticari olmayan amaçlarla kullanılabilir. Bu çevirinin tamamını veya bir kısmını ticari amaçlarla kullanmak isteyen herkesin, bu durumu belirtilen adrese bildirmesi rica olunur: publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante: publishing@echr.coe.int.